

*І. Заньковець,
студентка,
О. Гуманкова,
кандидат. пед. наук, доцент,
Житомирський державний університет імені Івана Франка*

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПОВНОЇ ФІЗИЧНОЇ РЕАКЦІЇ ЯК ЗАСОБУ ОПТИМІЗАЦІЇ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНИХ АУДИТИВНИХ НАВИЧОК ДОШКІЛЬНИКІВ

Сучасний етап розвитку українського суспільства характеризується актуалізацією питання вивчення англійської мови як засобу міжнародного спілкування. У той самий час, в освітніх документах наголошується на необхідності навчання англійської мови дітей з дошкільного віку, що скеровує науковий пошук у сфері оптимізації реалізації ранньої іншомовної освіти. Потребою сьогодення стає використання педагогами методів та технологій навчання які дозволяють підвищити ефективність навчання англійської мови дошкільників та разом з тим, відповідатимуть особистісним запитам дітей цієї вікової групи.

Загальновідомим є той факт, що весь процес англійської мовної освіти у закладах дошкільної освіти спрямовано на формування основ англійської комунікативної компетентності дошкільників. Невід'ємною складовою зазначеної компетентності є компетентність в аудіюванні та всі її складові. Одним із важливих завдань вихователя, який реалізує навчання дітей дошкільного віку англійської мови є формування та розвиток англійських аудитивних навичок у дітей.

Метою нашої статті є привернення уваги до ефективності використання методу повної фізичної реакції (Total Physical Response або TPR) як засобу, який дозволяє оптимізувати розвиток англійських аудитивних навичок дошкільників.

Зауважимо, що використання методу повної фізичної реакції не є новим у практиці навчання англійської мови дітей. Провідні положення зазначеного методу та його теоретичне обґрунтування знайшли відображення у наукових дослідженнях Джеймса Ашера [3]. В той самий час багато вітчизняних науковців у сфері іншомовної освіти: О. Бойко, О. Лозинська, І. Мірошник, С. Ніколаєва та інші наголошували на доцільності використання зазначеного методу у практиці іншомовного навчання на ранньому етапі.

Сутнісною характеристикою цього методу є те, що навчання іноземної мови відбувається шляхом використання фізичних рухів, дій, як реакції на усні стимули, команди чи інструкції вчителя [1]. Відтак, діти реагують фізично на мовленнєві стимули, показуючи своє розуміння іншомовного мовлення, що є надзвичайно важливим саме з точки зору навчання аудіювання оскільки дозволяє вчителю чітко визначити ступінь розуміння дітьми іншомовного матеріалу. До переваг зазначеного методу науковці відносять: навчання іноземної мови в гармонії з «біологічною програмою дитини», тому що цей метод дозволяє використовувати

рухи тіла до і після появи здатності самостійного мовлення і тому не вимагає від дитини говоріння тоді, коли вона не готова до цього; мінімізація стресу в процесі навчання; можливість створювати на заняттях атмосферу, в якій дитина навчається через позитивний емоційний фізичний досвід [2]. Тож метод повної фізичної реакції ґрунтується на базовому положенні про те, що діти найкраще навчаються будучи залученими до активної фізичної взаємодії з оточенням. Цей метод передбачає залучення дітей до дій, рухів, активної діяльності як реакції на почуте англійською мовою, або на те про що йдеться на занятті.

Беручи за основу класифікацію дій - реакцій дітей на мовлення вчителя, запропоновану Джеймсом Ашером [3], пропонуємо зразки ігрових рецептивних вправ, доцільних для використання на заняттях англійської мови в закладах дошкільної освіти з метою розвитку аудитивних навичок дошкільників.

Ігрова рецептивна вправа, розроблена на основі використання рухів тіла (TPR with body): *Miming game «Zoo visit»*. Вихователь називає тварин англійською мовою, а діти за допомогою пантоміми їх показують. Наприклад: *Walk like a lion. Swing like a monkey. Swim like a crocodile. Jump like a kangaroo.*

Ігрова рецептивна вправа, розроблена на основі використання дій з предметами (TPR with objects): *At the shop*. Вихователь називає продукти, які діти мають покласти в кошик. Наприклад: *Pick up the apples. Put the bread into the basket. Take sausage and cheese. Pay for the products*. Діти виконують дії та складають продукти в кошик.

Ігрова рецептивна вправа, розроблена на основі використання дій з малюнками та картками (TPR with pictures): *Coloring game*. Вихователь роздає малюнки, на яких зображено фрукти, називає їх та колір, в який їх слід розфарбувати. *We'll do some coloring today. Point to the lemon. Take a yellow pencil. Color the lemon yellow ets.*

Ігрова рецептивна вправа, розроблена на основі використання сторітелінгу (TPR with Storytelling): *Miming story «My day»*. Вихователь розповідає англійською мовою про те як діти прокидаються, вмивають обличчя, чистять зуби, вдягаються, снідають та йдуть в садочок. Наприклад: *Wake up. Brush your teeth. Get dressed. Eat your breakfast. Go to the kindergarten*. Діти ілюструють розповідь вихователя за допомогою пантоміми.

Вихователь може складати різноманітні рецептивні ігрові вправи на основі використання методу повної фізичної реакції та інтегрувати їх у хід занять англійської мови з метою розвитку аудитивних навичок дошкільників.

Висновком із зазначеного є те, що раціональне та методично- коректне використання рецептивних ігрових вправ, розроблених з використанням методу повної фізичної реакції дозволить оптимізувати формування вищезазначених навичок оскільки створить міцну мотиваційну базу для виконання дітьми завдань, дозволить усунути стрес, створити іншомовну атмосферу на занятті.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Мірошник І.В. Переваги і недоліки сучасних методів навчання іноземної мови дітей дошкільного віку. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету . Серія: Педагогічні науки. 2015 №125. С. 335-338.

2. Бляшевська А. В., Федорець В. І. Імплементация методу повної фізичної реакції у процес навчання англійської мови у початковій школі.//Актуальні проблеми іншомовної комунікації: лінгвістичні, методичні та соціально-психологічні аспекти: зб. матеріалів IV Всеукраїнської науково-методичної Інтернет-конференції, 14 квітня 2021 року, Луцький національний технічний університет. Луцьк: Відділ іміджу та промоції Луцького НТУ, 2021. 272 с.

3. Asher, James. Learning another language through actions. Los Gatos, CA: Sky Oaks Productions, 2009. 378 p.